

ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Хасан Азис Исмаил,
научна специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство“

на

дисертационен труд на тема: **Инструменти за въздействие върху
социалния статус на населението в Република Ливан**

автор: Хани Джийн Мобайед

научен ръководител: доц. д-р Кремена Андонова

за присъждане на образователна и научна степен **доктор**
по научно направление 3.7 **Администрация и управление**,
научна специалност **Организация и управление извън сферата на
материалното производство**

Настоящото становище е изготовено на основание Решение на научно жури, определено със Заповед на ректора на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“ № 273/02.05.2023 г. за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на Хани Джийн Мобайед. Докторантът е депозирал всички изискуеми документи от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на ВСУ относно процедурата за придобиване на ОНС „доктор“. Кандидатът е изпълнил планираните дейности за обучение в докторантура на самостоятелна подготовка, успешно е положил изпитите по индивидуалния учебен план, представил е дисертационен труд, автореферат, справка с приноси и публикации по темата на изследването. Докторантът е доказал, че притежава изискваните по чл. 36 (3) от ЗРАСРБ задълбочени теоретични знания по научната специалност и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

1. Оценка на съдържанието на дисертационния труд

Дисертацията съдържа увод, три глави, заключение, използвана литература и четири приложения. Нейният обем е от 233 стр., има 40

таблици, библиографските източници са 314 – на английски и на арабски език.

Съвременните предизвикателства – безработица, бедност, нисък социален статус на населението, се нуждаят от активна и системна намеса (грижа) за подобряване на социалното приобщаване, справедливостта и общото благо.

Докторантът показва, че е изbral актуална и значима тема, че е теоретично подгoten и разглежда бедността не само като проблем в Ливан, но и като един от международните въпроси, които спешно трябва да се решат чрез различни подходи и инструменти: например чрез парично подпомагане на бедните слоеве, за да се образоват, да придобият способности и професии, или чрез преразпределение на богатството, или чрез справедлива данъчна система и т.н. Разрешението на този казус може да се намери според автора на дисертационния труд в т. нар. „микрофинансиране“, т.е. на бедните домакинства да се предостави малка сума, която да генерира по-голяма, чрез нея да се покрият належащите нужди и да се избегне цикълът на бедността. Необходимо е радикално подобряване на инструментариума за влияние върху социалния статус на ливанците, от които 55% живеят в бедност и борба за оцеляване.

В първа глава е направен анализ на връзките между бедността и социалната система в страната. Изследвани са същността и социалното разделение в обществото, както и проблемните характеристики на бедните домакинства.

Втора глава съдържа ретроспективен анализ на политическата и социално-икономическата среда и причините за дълбоката криза – бедност и неравенство. Политиката и икономическата система в страната се отличават с корупция и незаинтересованост към бедните слоеве. Посочените инструменти за помощ на населението са по-доброто образование; паричните трансфери и най-вече микрофинансирането, което според докторанта има приоритет и е една от изследователските му задачи.

В трета глава на дисертационния труд е представено проучване на влиянието на програмите за микрофинансиране върху бедните домакинства в Ел Мина – този град има изключителна бедност, безработица и управляващите не полагат никакви усилия за промяна на тежкото им положение – финансово и социално. Установява се, че микрофинансирането има положително и ефективно влияние върху бедните слоеве. Чрез него се подобряват условията на живот и на бизнес и се повишава социалният статус на хората.

Акцентът е поставен върху образованието, паричните средства и микрофинансирането.

Препоръката на автора е програмите за микрофинансиране да се интегрират в социално-икономическа система и да се приемат като ефективни инструменти, спомагащи борбата за намаляване на бедността в Ливан. Анализирайки резултатите авторът доказва, че направените изводи и препоръки са правилни.

2. Научни и научноприложни приноси на дисертационния труд.

Авторът е систематизирал редица теоретични възгледи и е извлякъл тълкувания и уточнения на терминологията от областта на социалното развитие. Подчертано е значението на микрофинансирането върху социалния статус на ливанците и неговото влияние при решаването на проблемите на бедните домакинства, което е с приложен характер и основа за по-нататъчни проучвания.

3. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са три публикации на английски език в научни издания според наукометричните изисквания за ОНС „доктор“ и в подкрепа на научната теза на докторанта.

4. Оценка на автореферата

Авторефератът се състои от 49 стр., на които са представени структурата и съдържанието на дисертацията. Той е съобразен с изискванията на ЗРАСРБ и с Правилника за неговото приложение.

5. Становище относно наличието на plagiatство

Не е установено plagiatство, нито са постъпили сигнали за некоректни заемки от други източници. Нямам конфликт на интереси с докторанта.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам сериозни забележки към дисертационния труд.

7. Заключение

Представеният дисертационен труд на тема: *Инструменти за въздействие върху социалния статус на населението в република Ливан*, е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за придобиване на научни степени във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“. Дисертационното изследване е добре оформлен и задълбочен научен труд, съдържа актуални, значими и оригинални за теорията и практиката научноприложни и приложни резултати и приноси по важна за международните проблеми и предизвикателства тема. Това е основание да декларирам своята положителна оценка за труда.

С убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Хани Джийн Мобайед по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

16.05.2023 г.

Изготвил становището

доц. д-р Хасан Азис

